

Pareiškėjas:

Viešojo intereso gynimo fondas

į.k. 136031739 K.Donelaičio g.1, 44239 Kaunas

Pareiškėjo atstovas:

advokatas Saulius Dambrauskas

Vytauto pr.95/K.Donelaičio g.1, LT-44239 Kaunas

Tel. 868618325.

Atsakovas:

Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061,

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius

Konstitucijos pr. 3, LT-09308 Vilnius;

Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui

ATSKIRASIS SKUNDAS

DĖL VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIO TEISMO 2021-07-15 NUTARTIES

(Administracinėje byloje Nr. eI3-4167-983/2021)

2021 m. liepos 21 d.

Kaunas

1. Vilniaus miesto savivaldybė kaip statytojas 2020-04-07 viešam svarstymui pateikė Vilniaus miesto Tauro kalno parko teritorijos (toliau - **Tauro Kalno**) tvarkymo projektinius pasiūlymus (toliau - **Projektas**) (https://vilnius.lt/wp-content/uploads/2020/03/TAURO-KALNO-PARKAS_PP_1.pdf, https://vilnius.lt/wp-content/uploads/2020/03/TAURO-KALNO-PARKAS_PP_3.pdf).
2. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. 30-2503/18(2.1.1E-TD2) „Dėl visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos sudarymo ir jos nuostatų tvirtinimo“ yra sudaryta visuomeninė želdynų ir želdinių

- apsaugos ir priežiūros komisija (toliau - **Komisija**) ir patvirtinti Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos nuostatai (toliau - **Nuostatai**).
3. 2020-06-12 protokolu Komisija nutarė pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl Projekto. Toks pastabų pateikimas yra susijęs su Komisijos administracine funkcija.
 4. Pareiškėjas, pritardamas Komisijos pastaboms ir pasiūlymams, yra suinteresuotas, kad Projektas būtų pakoreguotas ir vykdomas pagal Komisijos pastabas ir pasiūlymus.
 5. Tačiau Atsakovas nepateikė jokių duomenų, kaip pakoregavo Projektą pagal Komisijos pasiūlymus, ir pakoreguoto Projekto visuomenei nepristatė.
 6. Todėl 2021-05-10 pareiškėjas Viešojo intereso gynimo fondas (VIGF) pateikė prašymą, kuriuo Atsakovo prašė:
 1. *Pristatyti visuomenei pilnai parengtą Tauro kalno parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kuriame atsispindėtų Komisijos pasiūlymų priėmimo rezultatai.*
 2. *Užtikrinti Suinteresuotos visuomenės teisę ir galimybę dalyvauti galutinio projekto (su pakeitimais) pristatyme ir svarstyme.*
 3. *Užtikrinti, kad leidimai medžių kirtimui nebus išduoti pradendant įgyvendinti Tauro kalno parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kol vadovaujantis Visuomenės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos nuostatų reikalavimais nebus gautas Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pritarimas tokiems leidimams išduoti.*
 4. *Priimti administracinį sprendimą dėl pritarimo ar nepritarimo Visuomenės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pastaboms bei pasiūlymams, kuris būtų skundžiamas nustatyta tvarka.*
 5. *Informuoti pareiškėją apie šio prašymo svarstymo rezultatus.*
 7. Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2021-06-04 raštu Nr. A51-48701/21(3.3.16.1E-AD24) (toliau - **Skundžiamas raštas**) prašomos informacijos Pareiškėjui nesuteikė. Tai matyti iš Skundžiamo rašto turinio, kuriame nėra pateikta Pareiškėjo prašoma informacija, ir pagal pateikto prašymo turinį jis nėra pagrįstas jokiais objektyviais duomenimis ir teisės aktų normomis.
 8. Taigi kitoje byloje (Administracinė byla Nr. eI3-3597-541/2021) du pareiškėjai: Viešojo intereso gynimo fondas ir Asociacija „Išsaugokime Vilniaus medžius“, kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su patikslintu skundu, kuriame pateikė kitokius reikalavimus, susijusius su Atsakovo 2021-06-04 raštu.
 9. Tačiau Vilniaus apygardos administracinis teismas 2021-06-16 nutartimi atsisakė priimti pareiškėjų patikslinto skundo reikalavimus: 1) įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių priimti administracinės procedūros sprendimą pagal Viešojo intereso gynimo fondo skundą – 2021 m. gegužės 10 d. „Prašymą dėl duomenų pateikimo apie vykdomą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektavimą“; 2) įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių pristatyti visuomenei pilnai parengtą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kuriame atsispindėtų Komisijos pasiūlymų priėmimo rezultatai; 3) įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių įgyvendinant Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą leidimus medžių kirtimui išduoti tik gavus Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pritarimus tokiems leidimams išduoti. Atsisakymą teismas priėmė *atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjui Viešojo intereso gynimo fondui buvo pateiktas atsakovo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2021 m. birželio 4 d. raštas Nr. A51-48701/21(3.3.16.1E-AD24) (administracinis sprendimas) dėl duomenų (informacijos) pateikimo.*
 10. Motyvuodamas savo atsisakymą priimti skundo reikalavimus dėl atitinkamų įpareigojimų atlikti veiksmus teismas nurodė: „**Teismas, įvertinęs atsakovo Vilniaus miesto savivaldybės**

administracijos 2021 m. birželio 4 d. rašto Nr. A51-48701/21(3.3.16.1E-AD24) turinį, daro išvadą, kad Viešojo intereso gynimo fondas, nesutikdamas su minėtu raštu, turi teisę jį skusti teismui ABTĮ nustatyta tvarka, nurodydamas argumentus dėl šio administracinio sprendimo neteisėtumo ir nepagrįstumo.” Nutartis šioje dalyje įsigaliojusi.

11. Todėl Pareiškėjas, atsižvelgdamas į teismo motyvus administracinėje byloje Nr. eI3-3597-541/2021 ir nesutikdamas su minėtu raštu, būtent teismo nurodymu jį apskundė teismui naujoje (t.y. šioje nagrinėjamoje) byloje.
12. Tačiau Vilniaus apygardos administracinis teismas 2021-07-15 nutartimi (toliau - **Skundžiama nutartis**) taip pat atsisakė priimti pareiškėjo Viešojo intereso gynimo fondo skundą, kadangi jį laiko nenagrinėtinu teisme.
13. Skundžiama nutartis yra nepagrįsta ir neteisėta, todėl naikintina.
14. Aplinkos apsaugos įstatymo (toliau - **AAĮ**) 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, suinteresuota visuomenė turi teisę inter alia Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, jeigu mano, kad jo (jų) prašymas, pateiktas teisės aktu, reglamentuojančių teisę gauti informaciją apie aplinką, nustatyta tvarka, buvo neteisėtai atmestas, į jį buvo iš dalies ar visiškai netinkamai atsakyta arba į prašymą deramai neatsižvelgta pagal teisės aktus, reglamentuojančius teisę gauti informaciją apie aplinką (8).*
15. Pagal AAĮ 1 str. 22 p. *suinteresuota visuomenė – vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, kuriems daro arba gali daryti poveikį sprendimai, veiksmai ar neveikimas aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje arba kurie yra suinteresuoti šių sprendimų procesu.*
16. Pagal Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (toliau - **Orhuso konvencija**) 4 straipsnį Suinteresuota visuomenė turi teisę į informaciją apie aplinką.
17. Pareiškėjas yra *Suinteresuota visuomenė*, kadangi yra *suinteresuotas šių sprendimų procesu* (AAĮ 1 str. 22 p.) arba *rodo pakankamą suinteresuotumą* (Orhuso konvencijos 9 str. 2 d. ‘a’ p.).
18. AAĮ 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *Suinteresuota visuomenė turi teisę Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo užginčijant sprendimų, veiksmų ar neveikimo aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje materialinį ar procesinį teisėtumą.*
19. Pareiškėjas pateikė prašymą suteikti informaciją, susijusią su aplinką įtakančiu Projektu.
20. Atsakovas Skundžiamu raštu prašomos informacijos nesuteikė, todėl pažeidė Pareiškėjo (kaip Suinteresuotos visuomenės) teisę gauti informaciją, susijusią su aplinka.
21. Pareiškėjas, kaip Suinteresuota visuomenė Orhuso konvencijos bei Aplinkos apsaugos įstatymo prasme, turi teisę į informaciją apie aplinką keičiantį projektą.
22. Atsakovas privalėjo pateikti Pareiškėjui prašomą informaciją apie aplinką įtakančią projektą, kadangi tokią jo teisę užtikrina Orhuso konvencijos 4 straipsnio nuostatos.
23. Teismas nepagrįstai sprendė, kad Skundžiamas raštas negali būti *administracinės bylos dalyku, nes jis yra informacinio pobūdžio dokumentas, nesukeliantis pareiškėjui teisinių pasekmių, nes juo pareiškėjui buvo pateikta jo prašyta informacija apie vykdomą Tauro kalno parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektavimą.*
24. Skundžiamu raštu informacija, kurios prašė Pareiškėjas, jam suteikta nebuvo. Todėl ginčo esmę sudaro ne rašto ar informacijos turinys, bet *teisė į informaciją susijusią su aplinka*, kurios prašė Pareiškėjas.

25. Raštas Pareiškėjui sukūrė teises pasekmes, pagal kurias jis negalėjo realizuoti savo teisių į informaciją.
26. Skundžiamo rašto turinys neatskleidžia teisinių santykių esmės pagal pateikto paklausimo turinį ir faktiškai nesuteikia tos informacijos, kurios prašė Pareiškėjas.
27. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau - VAI) 8 straipsnio, numatančio individualaus administracinio akto bendruosius reikalavimus, 1 dalyje nustatyta, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis.
28. Kaip matyti iš Skundžiamo rašto turinio, jame nėra pateikta Pareiškėjo prašoma informacija, ir pagal pateikto prašymo turinį jis nėra pagrįstas objektyviais duomenimis ir teisės aktų normomis.
29. Be to, atsižvelgiant į aukščiau minėtą Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021-06-16 nutartį administracinėje byloje Nr. eI3-3597-541/2021, kurioje atsisakydamas priimti skundo reikalavimus dėl atitinkamų įpareigojimų ir įvertinęs Skundžiamo rašto turinį teismas konstatavo, kad *Pareiškėjas, nesutikdamas su Skundžiamu raštu, turi teisę jį skųsti teismui*, Skundžiama nutartimi teismas padarė priešingą išvadą tuo pačiu procesiniu teisės klausimu. Toks teismų procesinių sprendimų priešingumas teisingumo vykdymo kontekste yra nepriimtinas ir neturi būti paliktas.
30. Šis procesinių sprendimų prieštaringumas iliustruoja įsivyravusią esminę teismų praktikos tendenciją bylose, kuriose siekiama apginti viešąjį interesą - bet koku pretekstu atsisakyti spręsti patį *ginčą dėl teisės* plečiamai naudojant tiek trūkumų šalinimo institutą, tiek galimybę atsisakyti priimti skundus, kaip nenagrinėtinus teisme.
31. Tokia teismų praktika yra įteisinamas teismų konstitucinės priedermės - vykdyti teisingumą - vengimas. Ši praktika turėtų būti keičiama.
32. Skundžiamu sprendimu pažeista Pareiškėjo *teisė į teisingą procesą*.

Dėl išdėstytų motyvų bei vadovaujantis ABTĮ 154 str. 3 punktu **prašau:**
panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021-07-15 nutartį ir išspręsti klausimą iš esmės - skundą priimti.

Priede:

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021-06-16 nutartis adm. byloje Nr. eI3-3597-541/2021.

ADVOKATAS SAULIUS DAMBRAUSKAS